EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO

Bryssel, 30. kesäkuuta 2004 (30.07)
(OR. en)

10999/04

CORDROGUE 53

ILMOITUS

Lähettäjä:	Puheenjohtajavaltio Alankomaat
Vastaanottaja:	Horisontaalinen huumausainetyöryhmä
Ed. asiak. nro:	9595/04 CORDROGUE 36 + REV 1
Asia:	EU:n huumausainestrategia (2005–2012)

Alkusanat

Neuvosto päätti 8.6.2004, että vuoden 2004 jälkeiseksi ajaksi laaditaan uusi yhtenäinen ja tasapainoinen huumausainestrategia.[1] Uudessa strategiassa esitetyt puitteet ja painopisteet ovat perustana kahdelle peräkkäiselle kolmivuotiselle huumausaineita koskevalle EU:n toimintasuunnitelmalle (kummankin jälkeen on yksivuotinen arviointijakso).

Tämän huumausaineita koskevan uuden strategian tärkeimpänä ja ensisijaisena perustana ovat EU-oikeuden perusperiaatteet, ja siinä noudatetaan kaikissa suhteissa unionin perustana olevia arvoja, joita ovat ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, kansanvalta, tasa-arvo, oikeusvaltio ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen. Sen pyrkimyksenä on yhteiskunnan ja yksilön hyvinvoinnin suojeleminen ja parantaminen, yleisön turvallisuuden korkean tason varmistaminen sekä tasapainoisen ja yhtenäisen lähestymistavan omaksuminen huumausaineongelmaan.

[1] CORDROGUE 36: Puheenjohtajavaltio Irlannin horisontaaliselle huumausainetyöryhmälle Dublinin konferenssista (10.–11.5.2004) toimittama asiakirja – "EU:n huumausainestrategia – tulevat toimet".

Strategiassa otetaan huomioon asiaan liittyvät kansainväliset sopimukset. Tärkeimmät oikeudelliset välineet huumausaineiden saatavuuden valvomiseksi ovat vuoden 1961 huumausaineyleissopimus, vuoden 1971 psykotrooppisia aineita koskeva yleissopimus ja vuoden 1988 Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimus huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden laitonta kauppaa vastaan. YK:n yleiskokouksen vuoden 1998 huumeita käsittelevässä erityisistunnossa vahvistettiin lisäksi, että yhtenäinen ja tasapainotettu lähestymistapa, jossa kysynnän ja tarjonnan vähentäminen ovat huumausainepolitiikassa toisiaan vahvistavia tekijöitä, on tärkeä.

EU:n lähestymistapaa huumausaineongelmaan hahmottelevan strategian pohjana ovat Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja EY:n perustamissopimuksen määräyksissä olevat oikeusperustat (EY:n perustamissopimuksen 152 artikla, Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 31 artiklan 1 kohdan e alakohta ja 34 artiklan 2 kohdan b alakohta sekä kyseisen sopimuksen V osasto), mutta siinä otetaan huomioon myös EU:n tuleva perustuslaki (I-15, I-39, III-172, III-179 ja III-206 artikla sekä sitä seuraavat artiklat).

Euroopan unionista tehdyn sopimuksen asiaankuuluvien määräysten mukaisesti tässä strategiassa korostetaan toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteen huomioonottamista kaikissa toteutettavissa toimenpiteissä. Strategiassa jätetään myös tilaa paikallisille, alueellisille, kansallisille ja rajat ylittäville toimille ja mahdollisuuksille. Myös jäsenvaltioiden ja EU:n toimielinten organisaatioon ja rahoitukseen liittyvät rajoitukset otetaan huomioon.

Strategiassa otetaan huomioon myös EU:n huumausainestrategia vuosiksi 2000–2004, EU:n huumausaineita koskeva toimintasuunnitelma (2000–2004), toimintasuunnitelman väliarviointi, neuvoston vastaus väliarviointiin sekä loppuarvioinnin tulokset.

1 § Johdanto

Huumausaineongelmaa voidaan tarkastella useista eri näkökulmista, esim. politiikan, tutkimuksen ja päivittäisen kenttätyön näkökulmasta. Nämä kaikki näkökulmat on otettava huomioon lainsäädännössä ja politiikoissa, joiden avulla lähestymistapa viime kädessä toteutetaan.

Neuvosto on määritellyt kaksi huumausaineita koskevaa yleistavoitetta ottaen huomioon perussopimukset, muut asiaan liittyvät eurooppalaista politiikkaa koskevat asiakirjat ja kahden viime vuosikymmenen kokemukset. Tavoitteet voidaan esittää lyhyesti seuraavasti:

- EU pyrkii myötävaikuttamaan terveyden suojelun, hyvinvoinnin ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden korkean tason saavuttamiseen täydentämällä huumausaineiden aiheuttamien terveyshaittojen vähentämiseen tähtäävää jäsenvaltioiden toimintaa, johon kuuluu tiedotus- ja ehkäisemistoimia;
- EU ja sen jäsenvaltiot pyrkivät yhteiseen lähestymistapaan sisältyvän tehokkaan yhteistyön avulla varmistamaan yleisön turvallisuuden korkean tason toteuttamalla toimia huumausaineiden laajamittaisen tuotannon, rajat ylittävän huumausainekaupan ja lähtöaineiden laittoman kaupan torjumiseksi ja tehostamalla ehkäisevää toimintaa huumausaineisiin liittyvän rikollisuuden torjumiseksi.

Nykyinen yhtenäinen, monialainen ja tasapainoinen lähestymistapa, jossa yhdistetään kysynnän ja tarjonnan vähentäminen, pysyy edelleen huumausaineongelmaa koskevan unionin lähestymistavan perustana. Tämä lähestymistapa edellyttää yhteistyötä ja koordinointia. Ongelman horisontaalinen luonne huomioon ottaen yhteistyötä ja koordinointia on toteuttava useilla aloilla, hyvinvointi, terveys, koulutus sekä oikeus- ja sisäasiat mukaan lukien, ja myös suhteissa yhteisön ulkopuolisiin valtioihin ja asiaan liittyviin kansainvälisiin foorumeihin. Tasapainoinen lähestymistapa huumausaineongelmaan edellyttää myös sitä, että asiaan liittyvien valtioista riippumattomien järjestöjen ja kansalaisyhteiskunnan edustajista koostuvaa laajaa ryhmää kuullaan riittävästi. Heidän neuvonsa olisi otettava huomioon erityisesti toimintasuunnitelmia laadittaessa.

Tässä uudessa huumausainestrategiassa ehdotetaan nykyisten välineiden käyttämistä uusien välineiden käyttöönottamisen sijasta. Lisäksi siinä edellytetään nimenomaisesti, että huumausaineisiin liittyviä ongelmia lähestyttäisiin aihepiireittäin tai alueellisesti. Tämä tarkoittaa sitä, että jäsenvaltiot, joilla on yhteinen ongelma, voivat erityisesti operatiivisissa asioissa käyttää hyväkseen tehostettua (toiminnallista) yhteistyötä puuttuakseen ongelmaan tehokkaalla ja toimivalla tavalla. Muut jäsenvaltiot, joilla ei ehkä ole vastaavia ongelmia, voivat vapaasti päättää, osallistuvatko ne tällaiseen aloitteeseen.

Strategiassa keskitytään kahteen politiikan alaan eli kysynnän ja tarjonnan vähentämiseen sekä kahteen monialaiseen aiheeseen, jotka ovat kansainvälinen yhteistyö sekä tiedotus ja arviointi. Käytännön täytäntöönpanon helpottamiseksi tämän strategian pohjalta on syytä laatia kaksi peräkkäistä huumausaineita koskevaa toimintasuunnitelmaa, joissa kuvataan erityisiä toimia.

Komissiota pyydetään laatimaan ehdotus toimintasuunnitelmiksi (vuosiksi 2005–2007 ja 2009–2011, vuosi 2008 ja 2012 varataan kunkin toimintasuunnitelman arviointiin), jota neuvosto tarkastelee yhdessä Euroopan parlamentin, Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskuksen sekä Europolin kanssa ja josta neuvosto kuulee myös asiaankuuluvia kansalaisjärjestöjä. Tämä vuosien 2005–2012 huumausainestrategia muodostaa perustan näiden toimintasuunnitelmien laatimiselle.

Toimintasuunnitelmiin sisällytettävät toimet valitaan seuraavien viiden perusteen pohjalta ottaen asianmukaisesti huomioon kunkin 25 jäsenvaltion nykyisen huumausainetilanteen ja siihen liittyvät erot eri alueilla, jäsenvaltioissa ja jäsenvaltioryhmissä:

1. EU:n tasolla toteutettavien toimien on tuotava selvää lisäarvoa ja niiden tulosten on oltava mitattavissa olevia ja realistisia. Tavoitellut tulokset on mainittava etukäteen.
2. Toimintasuunnitelmissa on nimenomaisesti mainittava määräaika toimien toteuttamiselle (mieluiten toimintasuunnitelman kattama ajanjakso), sekä niiden toteuttamisesta ja tilanneselvitysten antamisesta vastaavat henkilöt.
3. Toiminnan on suoraan edistettävä vähintään yhden strategiassa esitetyn tavoitteen tai painopisteen saavuttamista.
4. Toimien on oltava kohtuullisen edullisia.
5. Kullakin alalla on oltava rajoitettu määrä toimenpiteitä tai toimia.

Komissiota pyydetään huolehtimaan erityisesti kysynnän ja tarjonnan vähentämisen alalla tehtyjen aloitteiden välisistä yhteyksistä. Komissio ja neuvosto käyttävät tässä asiassa jatkuvasti hyväkseen sekä EU:n omista (Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskus ja Europol) että sen ulkopuolisista (Euroopan neuvosto ja Yhdistyneiden Kansakuntien huume- ja rikosjärjestö UNODC) erityisorganisaatioista saatavaa tietämystä ja asiantuntemusta. Komissiota, neuvostoa ja Euroopan parlamenttia kannustetaan myös varmistamaan selkeä koordinointi omien huumausaineita koskevien toimiensa välillä. Horisontaalinen huumausainetyöryhmä on tältä osin keskeisessä asemassa neuvostossa.

Strategiassa määriteltyjen alojen kaikilla painopistealueilla pitäisi tapahtua edistystä vuoden 2012 loppuun mennessä. Tämä toteutetaan yksittäisten jäsenvaltioiden tai jäsenvaltioryhmien tasolla taikka koko EU:n tasolla ja yhteistyössä kolmansien maiden ja kansainvälisten järjestöjen, kuten Euroopan neuvoston ja Yhdistyneiden Kansakuntien, kanssa. Komissio suorittaa huumausaineita koskevien toimintasuunnitelmien arvioinnin yhteistyössä Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskuksen, Europolin ja jäsenvaltioiden kanssa.

2 § Koordinointi

Koordinointimekanismia olisi edelleen kehitettävä Euroopan tasolla yhtenäisen, monialaisen ja tasapainoisen lähestymistavan aikaansaamiseksi tähän ongelmaan. Toimintasuunnitelmien olisi sisällettävä eurooppalaisten koordinointimekanismien edelleenkehittämistä edistäviä toimia.

Kymmenen uuden maan liittyminen Euroopan unioniin tekee koordinointikysymyksestä entistä kiireellisemmän. Euroopan komissio antoi vuoden 2003 lopulla tiedonannon tästä asiasta.[2] Tässä strategiassa pyritään ottamaan huomioon jäsenvaltioiden ja komission vakiintuneet näkökannat koordinoinnista huumausainepolitiikan alalla.

EU:n tason koordinointi huumausainepolitiikassa olisi toteutettava horisontaalisessa huumausainetyöryhmässä. Työryhmän rooli ja tehtävä on toteuttaa neuvoston kehittämiä politiikkoja. Horisontaalisen huumausainetyöryhmän johtoaseman pitäisi varmistaa, että hallinnointi on johdonmukaista strategian ja toimintasuunnitelmien ja myös kunkin niiden puitteissa toteutetun yksittäisen hankkeen koko voimassaoloajan riippumatta siitä, kuka toimii ryhmän puheenjohtajana.

Muille asiaan liittyville neuvoston työryhmille, kuten poliisi- ja tulliyhteistyöryhmille, järjestäytyneen rikollisuuden torjunnan monialaiselle työryhmälle ja terveystyöryhmälle, olisi tiedotettava jatkuvasti huumausainestrategian sisällöstä, ja ne olisi otettava myös mukaan toimintasuunnitelmien avulla tapahtuvaan täytäntöönpanoon.

Koordinointi on erittäin tärkeää muun muassa kansainvälisen yhteistyön alalla (eli EU:n ulkopuolella). Horisontaalisen huumausainetyöryhmän olisi säännöllisesti kiinnitettävä huomiota huumausainepolitiikan ulkoisiin näkökohtiin. Työryhmän olisi huolehdittava tietojenvaihdosta ja luotava perusta näkyvälle ja toimivalle ulkoiselle politiikalle.

Euroopan tasolla saatavilla olevia valmiuksia ei käytetä täysin hyväksi organisaatioiden välisen koordinoinnin riittämättömyyden takia. Tämä puolestaan johtuu osaksi siitä, että nämä organisaatiot toimivat erilaisissa poliittisissa puitteissa.

---

[2] CORDROGUE 98 / KOM (2003) 681 lopull.

Tarvitaan koordinointirakenne, jotta voidaan luoda yhteydet Euroopan tasolla EU:n ja muiden kansainvälisten kumppanien, kuten Pompidou-ryhmän, Maailman terveysjärjestön ja Yhdistyneiden Kansakuntien huume- ja rikosjärjestön kanssa. Ratkaisuun ei kuitenkaan pitäisi pyrkiä uusia elimiä perustamalla vaan määrittelemällä tehtäviä uudelleen, parantamalla yhteistyötä ja tarkastelemalla määrärahoja uudelleen.

Kansalliset huumausainekoordinaattorit ovat vastuussa koordinoinnista yksittäisissä jäsenvaltioissa sekä kansallisten politiikkojen laatimisesta ja toteuttamisesta. He ovat huumausainestrategian ja siihen perustuvien toimintasuunnitelmien tosiasiallisia loppukäyttäjiä. Sen vuoksi kansallisten huumausainekoordinaattoreiden on tärkeää saada tietoa asioiden edistymisestä horisontaalisessa huumausainetyöryhmässä ja päinvastoin. Kaksi kertaa vuodessa järjestettävissä huumausainekoordinaattoreiden kokouksissa olisi korostettava enemmän sen pohtimista, miten EU:n huumausainestrategiassa ja toimintasuunnitelmissa voidaan edistyä, ja niiden olisi annettava selvitys horisontaaliselle huumausainetyöryhmälle ja neuvostolle.

3 § Politiikan ala: kysynnän vähentäminen

Euroopan unioni tehostaa toimintaansa kysynnän vähentämisen alalla aikaisempien kokemusten pohjalta, jotka on saatu esimerkiksi huumausaineiden väärinkäyttöön liittyvien riskien ehkäisemistä koskevan yhteisön toimintaohjelman täytäntöönpanosta ja arvioinnista.

EU:n huumausainestrategialla vuosiksi 2005–2012 pyritään saavuttamaan seuraavat konkreettiset ja yksilöitävissä olevat tulokset kysynnän vähentämisen alalla:

> *Kehitetään ehkäisemistä, hoitoa ja haittojen vähentämistä EU:n jäsenvaltioiden alueella koskeva tehokas, yhtenäinen ja laaja-alainen tietoperustainen järjestelmä mitattavissa olevalla tavalla ja parannetaan sitä, jotta huumausaineiden kysynnän ja niiden aiheuttamien haittojen vähentämistä voidaan merkittävästi edistää.*

On huomattava, että:

a) huumausaineiden aiheuttamien haittojen vähentämisessä ehkäisemisellä on oltava etusija hoitoon verrattuna, hoidolla on oltava etusija haittojen vähentämiseen verrattuna ja haittojen vähentämisellä on oltava etusija siihen verrattuna, että pidättäydytään toimenpiteistä huumausaineiden käyttäjien ja koko yhteiskunnan terveysriskien vähentämiseksi, ja
b) ehkäiseviä toimenpiteitä, hoitovaihtoehtoja ja haittojen vähentämistoimenpiteitä olisi tarjottava yhtenäisissä puitteissa.

Neuvostoa ja komissiota pyydetään antamaan etusija seuraaville aloille ja käsittelemään niitä tulevissa toimintasuunnitelmissa jäsenvaltioiden välisten yhteisten toimien, tietämyksen ja kokemusten vaihdon ja tehostetun yhteistyön avulla erityisesti operatiivisilla aloilla ottaen huomioon ongelman luonteen ja tarpeen saada aikaan lisäarvoa Euroopan tasolla. Tältä osin on tarpeen ottaa huomioon myös erilaiset terveysriskit, jotka liittyvät huumausaineiden eri käyttötapoihin (esim. huumausaineiden monikäyttö tai niiden käyttö raskauden aikana).

Kysynnän vähentämisen alalla on määritelty seuraavat painopistealueet:

1. Parannetaan huumausaineiden käytön ehkäisemisen tehokkuutta ja kestävyyttä sekä huumausaineisiin liittyvien riskien tiedostamista jakamalla luotettavaa ja korkealaatuista tietoa nuorille ja erityisille kohderyhmille.

2. Parannetaan kaikissa EU:n jäsenvaltioissa tehokkaiksi todettujen hoito-ohjelmien saatavuutta ja niihin pääsyä, psykososiaalinen hoito mukaan lukien. Laillisten tai laittomien huumausaineiden käytöstä aiheutuvien terveysongelmien hoidon olisi kuuluttava erottamattomana osana yhteisön terveyspolitiikkoihin.

3. Parannetaan haittojen vähentämiseen tähtäävien toimenpiteiden tarjontaa. Ne olisi sisällytettävä kansallisiin hoitovaihtoehtoihin. Erityistä huomiota olisi tällöin kiinnitettävä HI-virukseen/aidsiin ja muihin veren välityksellä tarttuviin infektioihin.

4 § Politiikan ala: tarjonnan vähentäminen

Vuosien 2005–2012 EU:n huumausainestrategialla ja toimintasuunnitelmilla pyritään saavuttamaan tarjonnan vähentämisen alalla seuraavat konkreettiset ja yksilöitävissä olevat tulokset vuoteen 2012 mennessä:

Parannetaan mitattavissa olevalla tavalla sellaisten EU:n lainvalvontatoimien vaikuttavuutta, tehokkuutta ja tietopohjaa, joiden kohteena ovat huumausaineiden laajamittainen tuotanto ja laiton kauppa sekä lähtöaineiden suuntaaminen laittomiin tarkoituksiin. Tähän pyritään keskittymällä huumausaineisiin liittyvään järjestäytyneeseen rikollisuuteen, käyttämällä nykyisiä välineitä ja puitteita, valitsemalla alueellinen tai aihekohtainen yhteistyö ja tutkimalla mahdollisuuksia tehostaa huumausaineisiin liittyvää rikollisuutta ehkäiseviä toimenpiteitä.

Lainvalvontatoimiin liittyvän EU:n huumausainepolitiikan osalta on mielekästä keskittyä seuraaviin painopistealueisiin ja valita niiden perusteella toimintasuunnitelmiin sisällytettävät toimet:

1. *Tiivistetään lainvalvontayhteistyötä jäsenvaltioiden välillä nykyisiä välineitä ja puitteita käyttäen.*
   Viime vuosina on otettu käyttöön monia välineitä ja puitteita kuten yhteiset tutkintaryhmät, eurooppalainen pidätysmääräys, Europol ja Eurojust sekä varojen menetetyksi tuomitseminen. Niiden tehokkuutta, vaikutusta ja kaikkia mahdollisuuksia olisi tutkittava enemmän ennen uusien EU:n laajuisten toimenpiteiden ja säännösten käyttöönottoa.

2. *Tehostetaan lainvalvontayhteistyötä niiden EU:n jäsenvaltioiden välillä, joilla on yhteisiä etuja ja/tai samankaltaisia huumausaineista aiheutuvia ongelmia.*
   Niille jäsenvaltioille, joilla on samankaltainen ongelma (esim. lähtöaineiden laiton kauppa, kokaiinin salakuljetus lentoteitse, heroiinin tai kannabiksen salakuljetus meritse tai huumausaineiden tuotanto), voitaisiin antaa suuremmat mahdollisuudet etsiä yhdessä hankekohtaisesti ratkaisua ongelmaan.

   Tämä oletettavasti tehostaa huumausaineisiin liittyviä lainvalvontatoimia. Tällaisia hankkeita voitaisiin toteuttaa esimerkiksi erityisaiheisiin liittyvän yhteisen tutkinnan, tutkintaryhmien tai konferenssien avulla. Europolin ja Eurojustin valmiuksia olisi käytettävä täysin hyväksi tällä alalla. Yhteisistä hankkeista saatu tietämys ja kokemus olisi jaettava kaikkien EU:n jäsenvaltioiden kanssa, jotta parhaita käytäntöjä voidaan soveltaa kaikissa maissa.

3. *Tiivistetään EU:n ulkopuolisiin maihin, erityisesti tuottajavaltioihin ja salakuljetusreittien varrella sijaitseviin alueisiin suunnattuja lainvalvontatoimia.*
   Useimpien sisärajojen poistumisen myötä EU:sta on tullut yhä houkuttelevampi markkina-alue laittomille huumausaineille. Laittomien tuotteiden päästyä alueelle niitä voidaan myydä suhteellisen vapaasti ilman, että se kiinnittää tulli- tai kansallisten lainvalvontaviranomaisten huomiota. Kansainvälinen järjestäytynyt rikollisuus ei kunnioita kansallisia rajoja tai kansallisia viranomaisia. Sen vuoksi olisi tehostettava eurooppalaista yhteistyötä unioniin tulevia vaarallisia tavaroita koskevan valvonnan osalta. Tullilaitosten olisi toimittava yhdessä tämän politiikan toteuttamiseksi. EU:n ulkopuolisten täytäntöönpanotoimien osalta on olennaisen tärkeää laajentaa kolmansissa maissa olevaa EU:n yhteyshenkilöiden verkostoa. EU:n perusperiaatteet asianmukaisesti huomioon ottaen olisi ryhdyttävä tehokkaisiin toimiin, joilla pyritään kannustamaan yhteistyöhön kolmansien maiden lainvalvontaviranomaisten kanssa ja laajentamaan sitä.

4. *Kohdistetaan EU:n lainvalvontayhteistyö huumausaineiden alalla laaja-alaiseen tuotantoon, huumausaineiden rajatylittävään laittomaan kauppaan (EU:n sisällä) ja tätä toimintaa harjoittaviin rikollisverkostoihin ottaen huomioon toissijaisuusperiaate ja nykyisten huumausainepolitiikkojen moninaisuus.*
   EU:n lähestymistavasta saadaan ilmeistä lisäarvoa, kun siinä keskitytään vakavampaan rikollisuuteen, jolla on seurauksia useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa. Jäsenvaltiot voivat tietenkin tämän lisäksi toteuttaa myös muita, esimerkiksi pikkurikollisuutta vastaan suunnattuja toimia. Samalla kun tarvitaan strategisia toimia sen estämiseksi, ettei huumausaineita tuoda kolmansista maista EU:hun, ei pitäisi unohtaa, että huumausaineita tuotetaan myös EU:n alueella ja viedään sieltä muualle.

5 § Monialainen aihe: kansainvälinen yhteistyö

EU:n huumausainestrategialla vuosiksi 2005–2012 pyritään saavuttamaan seuraavat konkreettiset ja yksilöitävissä olevat tulokset kansainvälisen yhteistyön alalla:

Parannetaan mitattavissa olevalla tavalla jäsenvaltioiden välisen koordinoinnin tehokkuutta ja näkyvyyttä sekä edistetään huumausaineongelmaa koskevaa tasapainoista lähestymistapaa ja sen laatimista toimittaessa yhdessä kansainvälisten järjestöjen kanssa, kansainvälisillä foorumeilla ja kolmansien maiden kanssa, jotta voidaan vähentää huumausaineiden tarjontaa Eurooppaan ja niiden kysyntää painopistealueilla.

Huumeongelman maailmanlaajuinen luonne edellyttää kansainvälistä ja monenvälistä lähestymistapaa. Koordinointia ja yhteistyötä on tiivistettävä sekä kahdenvälisesti (unionin ja kolmansien maiden välillä) että kansainvälisissä järjestöissä ja foorumeilla.

Ulkosuhteiden osalta on määritelty seuraavat painopisteet:

1. *Unionin koordinoidut, tehokkaat ja näkyvämmät toimet kansainvälisissä järjestöissä ja foorumeilla huumausaineongelmaa koskevan tasapainoisen lähestymistavan lujittamiseksi ja edistämiseksi*
   EU:n olisi pyrittävä laajentamaan poliittista vaikutusvaltaansa kansainvälisillä foorumeilla ja saamaan aikaan mahdollisimman paljon niillä voimavaroilla, jotka se osoittaa huumausaineiden tuotannon ja laittoman kaupan torjuntaan sekä huumeiden kysynnän vähentämiseen.

Jäsenvaltiot ja komissio keskustelevat neuvostossa yhteisen lähestymistavan laatimiseksi ja kansainvälisillä foorumeilla toteuttamansa huumausaineita koskevan toiminnan koordinoimiseksi. Yhteisen lähestymistavan pitäisi, kuten aikaisemmin, kohdistua toimiin kansainvälisissä järjestöissä ja foorumeilla, kuten Yhdistyneiden Kansakuntien huume- ja rikosjärjestö UNODC:ssä ja Dublinin ryhmässä, sekä unionin suhteisiin kolmansien maiden kanssa.[3]

2. *Ehdokasvaltioita (Bulgaria, Romania ja Turkki) sekä vakautus- ja assosiaatioprosessiin kuuluvia valtioita (Albania, Bosnia ja Hertsegovina, entinen Jugoslavian liittotasavalta Makedonia, Kroatia sekä Serbia ja Montenegro) koskevat erityistoimet.*
   Unionin on toteutettava erityistoimia Balkanin alueella osana Laajempi Eurooppa -kokonaisstrategiaansa sekä alueen maantieteellisen läheisyyden vuoksi että sen takia, että alue on huomattava huumausaineiden salakuljetusreitti. Yhteistyötä kaikkien edellä mainittujen ehdokasvaltioiden ja mahdollisten ehdokasvaltioiden kanssa tehostetaan monilla alueilla, erityisesti oikeus- ja sisäasioiden alalla.

   Unionin olisi lisäksi pyrittävä kannustamaan ehdokasvaltioita ja mahdollisia ehdokasvaltioita osallistumaan laajemmin nykyisten rakenteiden kuten Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskuksen (sekä mahdollisesti myös Europolin ja Eurojustin) toimintaan sekä hyväksymään ja soveltamaan EU:n säännöstöä.

3. *Avustetaan kolmansia maita toimimaan tehokkaammin huumausaineiden kysynnän ja tarjonnan vähentämiseksi osaksi tekemällä tiiviimmin EU:n sisäistä yhteistyötä ja ottamalla pyrkimykset huumeongelmaan puuttumiseksi huomioon ulkosuhteiden ja kehitysyhteistyön alalla.*
   EU:n ja kolmansien maiden välisissä uusissa yhteistyösopimuksissa olisi edelleen oltava erityinen lauseke huumausaineiden valvontaa koskevasta yhteistyöstä. Lauseke olisi laadittava alueen tai maan mukaan ja sen olisi aina perustuttava Yhdistyneiden Kansakuntien yleiskokouksen 20. erityisistunnossa sovittuihin periaatteisiin (tasapainoinen ja yhtenäinen lähestymistapa, johon kuuluu jaettu vastuu). Huumausaineiden valvontahankkeiden arvioinnin olisi lisäksi kuuluttava EU:n yhteistyöohjelmien arviointiin.

---

[3] EU:n ja YK:n välisistä suhteista joulukuussa 2003 annetuissa neuvoston päätelmissä neuvosto totesi muun muassa, että se on päättänyt kohentaa EU:n sanoman johdonmukaisuutta YK:ssa lausumiensa oikealla hallinnalla ja koordinoimalla paremmin tukeaan.

On selvää, että politiikka voi olla vaikuttavaa vain, jos sillä on selvät painopistealueet. Kolmansia maita koskevien toimintasuunnitelmien olisi edelleen oltava kyseisten maiden kanssa toteutettavan unionin huumausaineyhteistyön kulmakivenä. EU:n toimien perustana olisi oltava sekä sen, miten suuri merkitys tietyllä maalla tai alueella on unionin huumausaineongelman kannalta, että sen, mikä vaikutus huumausaineongelmalla on kyseisen alueen kestävään kehitykseen. Huumausaineongelman tarkastelun liittäminen kehitysyhteistyöhön voi myös auttaa paljon (muun muassa tarjoamalla vaihtoehtoisia toimeentulokeinoja) tehostamaan sellaisten EU:n toimien kestävyyttä, joilla pyritään vähentämään huumausaineiden tarjontaa ja niiden käytön seurauksia. Nämä painopistealueet olisi otettava huomioon myös ulkosuhteita koskevassa yhteisöjen talousarviossa, huumausaineita koskeva budjettikohta mukaan lukien. EU voi ja sen pitäisi hyödyntää paremmin kollektiivista tietämystään, tietotaitoaan ja asiantuntemustaan toiminnassaan kolmansien maiden kanssa huumausainekysymyksissä.

6 § Monialainen aihe: tiedotus ja arviointi

EU:n huumausainestrategialla vuosiksi 2005–2012 pyritään saavuttamaan seuraavat konkreettiset ja yksilöitävissä olevat tulokset tiedotuksen ja arvioinnin alalla:

Parannetaan mitattavissa olevalla ja kestävällä tavalla kysynnän ja tarjonnan vähentämispolitiikkojen edellyttämää tietopohjaa sekä tiedon infrastruktuuria ja koordinointia huumausaineiden alalla hyödyntäen samalla paremmin nykyisiä tutkimus- ja kehitysmahdollisuuksia tavoitteena huumausaineongelman parempi ymmärtäminen ja siihen vastaaminen parhaalla mahdollisella tavalla.

Kunkin toimintasuunnitelman olisi sisällettävä luettelo ensisijaisista tutkimusaiheista. Tutkimusta koskevissa EU:n puiteohjelmissa olisi otettava nämä EU:n huumausainepolitiikan painopistealueet huomioon arvioitaessa tutkimuksen rahoitusta koskevia hakemuksia.

Neuvosto ja komissio pitävät seuraavia alueita ensisijaisina ottaen huomioon ongelman luonteen ja tarpeen saada aikaan lisäarvoa Euroopan tasolla:

1. Käytetään paremmin hyväksi EU:n tiedon infrastruktuuria huumausaineiden alalla selvittämällä nykyiset mahdollisuudet ja valmiudet, tunnistamalla puutteet ja puuttumalla niihin sekä miettimällä huumausainepolitiikan alan tehtävienjakoa uudelleen ja tehostamalla sitä erityisesti Pompidou-ryhmästä, WHO:sta ja Yhdistyneiden Kansakuntien huume- ja rikosjärjestöstä saatavan tiedon pohjalta.

Myös jäsenvaltioiden nykyiset puitteet ja elimet on otettava huomioon näissä toimenpiteissä.

2. Kehitetään ja pidetään yllä laatuvaatimuksia kaikilla EU:n huumausainepolitiikan aloilla, mukaan lukien tulosindikaattorit sekä eettiset ja hyvää käytäntöä koskevat suuntaviivat. Tämän avulla saadaan aikaan toimenpiteiden jatkuva varmentamis- ja uudelleenvarmentamisprosessi.

3. Parannetaan EU:n politiikkojen ja toimien laatua huumausaineiden alalla helpottamalla riippumatonta arviointi- ja tutkimustoimintaa sekä helpottamalla korkealaatuisten valvontajärjestelmien toimintaa ja säilyttämällä ne. Toimintasuunnitelmiin sisältyvien toimien olisi perustuttava näyttöön.

4. Kehitetään ja pidetään yllä tietämyksen ja kokemusten sekä huumausaineita koskevien luotettavien ja merkittävien tietojen laaja-alaista välittämistä ja levittämistä sellaisten yksityiskohtaisten ja kestävien EU:n tason ja jäsenvaltioiden keskinäisten viestintästrategioiden avulla, jotka on suunnattu kaikille tällaisia tietoja ammatillisesti tai henkilökohtaisesti tarvitseville. Erityisesti olisi korostettava tietojenvaihtoa huumausaineiden käyttöä koskevista ja huumausaineiden käyttäjien keskuudessa leviävistä uusista suuntauksista. Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskuksen olisi tältä osin luotava yhä tiiviimmät suhteet 25 jäsenvaltion kanssa kansallisten yhteystoimistojen avulla.